

KAIP MOKYKLA GALI PADĖTI VAIKUI, KURIO MAMA AR TĖTIS GIRTAUJA?

REKOMENDACIJOS MOKYTOJAMS

Lietuvoje viena didžiausių problemų yra alkoholio vartojimas. Tyrimai rodo, kad kiekvienas priklausomas nuo alkoholio žmogus įvairiais būdais veikia mažiausiai 3-4 asmenis. Šeima, kurioje nors vienas narys yra priklausomas nuo alkoholio, vadinama priklausoma nuo alkoholio šeima, nes ši liga daro įtaką visai šeimai. Deja, labiausiai pažeidžiami yra tokiose šeimose augantys vaikai.

Tyrimai rodo, kad priklausomose nuo alkoholio šeimose augantiems vaikams gresia:

- 6 kartus didesnė tikimybė susidurti su smurtu šeimoje
- 5 kartus didesnė valgymo sutrikimų tikimybė
- 3 kartus didesnė minčių apie savižudybę tikimybė
- 2 kartus didesnė tikimybė patirti sunkumus mokykloje
- 2 kartus didesnė priklausomybės nuo alkoholio ar narkotikų tikimybė
- 2 kartus didesnė pakliuvimo į teisėsaugos akiratį tikimybė

Vaiko elgesio požymiai, kurie mokytojui ar kitam mokykloje dirbančiam specialistui padės atpažinti vaiką, augantį priklausomoje nuo alkoholio šeimoje

Nesidžiaugia planuojama klasės išvyka ar švente (nes šeimoje pažadų dažnai nesilaikoma)

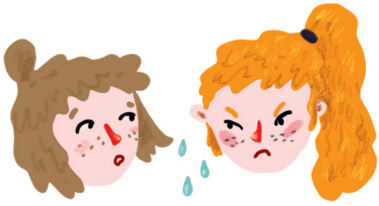
Kalbant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos temomis vaiko elgesys skiriasi nuo jo bendraklasių ir nuo jo įprasto elgesio (pvz., paprastai kalbus vaikas tampa tylus, nenori pasisakyti, o ramus vaikas tampa guvus), jis turi daugiau žinių aptariamomis temomis negu kiti vaikai

Atrodo nusiminęs savo gimtadienio ar atostogų laikotarpiu (nes ypatingos dienos taip dažnai nuvilia)

Nori pabūti vienuoje su mokytoju ar kitu mokyklos specialistu, jam reikia papildomo laiko (taip bandoma užsitikrinti rūpinimąsi ir auklėjimą, kurio trūksta šeimoje)

Būdingi nerealūs lūkesčiai dėl kitų vaikų ir atitinkamai dažnesnis nusivylimas kitais

Gali būti būdingas vienas ar keli vaidmenys, kuriuos dažnai prisiima šie vaikai (šeimos herojus, atpirkimo ožys, prarastas vaikas, juokdarys)

Nesilaiko mokyklos nurodymų, susijusių su tēvaim, bījo mokytojū, kitū mokyklos specialistū bendravimo su tēvaim (nes gali būtī pastebēta šeimoms problēma, tēvaim gali būtī išgērē, elgsis netinkamai)

Atsikirtinēja mokytojams ar konfliktuoja, pēšasi su kitais mokiniais (nes vaikas pykstas ant savo tēvū, jam sunku išreikšti šj pyktj, o per ilgesnj laikū susikaupē stiprūs neigiami jausmai gali netikētai użvaldyti ir iūsilieti)

Paprastai atsakingas vaikas dēl neaiškiū priēžasčjū praleidžia pamokas, prasčiau negu įprastai atlieka użduotis ar neatlieka namū darbū

Ką gali mokykla?

Nors vaikai iš girtaujančių šeimų patiria kur kas daugiau sunkumų negu jų bendraamžiai, bet paprastai nesikreipia pagalbos, yra vieniši, atsiskybę ir stengiasi nusišėpti šeimos problemą. Greičiausia Jūs esate vienintelis asmuo, į kurį vaikas kreipėsi pagalbos ar išdrįso kalbėtis apie tėvų alkoholizmą. **Jūs galite padėti vaikams pirmiausia juos išklaudydami!**

Svarbiausios žinutės, kurias galite ir turite perduoti vaikui, yra šios:

- Ji arba jis nėra vienišas
- Vaikas nesukėlė tėvų alkoholizmo ir negali jo kontroliuoti ar išgydyti savo tėvų. Tėvams gali padėti tik specialistai
- Vaikas nėra atsakingas už tėvų elgesį ir girtavimą
- Yra suaugusių žmonių, kurie gali padėti

Jeį vaikas atėjo pas Jus pagalbos

- Nesmerkite ar pernelyg neužjauskite nuo alkoholio priklausomų vaiko tėvų
- Turėkite vaikams skirtų knygų, lankstinukų ar užduočių apie priklausomybę nuo alkoholio – tai gali padėti jums kalbėtis su vaiku apie tėvų alkoholizmo problemą
- Padėkite vaikui suprasti, kad kalbėdamas apie tėvų girtavimą jis nepakenks savo šeimai. Pasidalinęs savo jausmais vaikas nesijaus toks vienišas
- Padėkite vaikui suprasti, kad gyvenant su priklausomais tėvais jausti meilę ir neapykantą vienu metu yra normalu – taip jaučiasi dauguma vaikų, kurių vienas ar abu tėvai girtauja. Išgyvendami tokius skirtingus jausmus vienu metu žmonės dažniausia jaučiasi sutrikę ir pasimėtę

